

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО ЯК ІНСТИТУТ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА**

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітньо-наукова програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від 31 серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Корпоративне право як інститут цивільного права
Викладач (-і)	Зеліско Алла Володимирівна, доктор юридичних наук, професор кафедри цивільного права, доцент
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
E-mail викладача	alla.zelisko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій викладача, що розміщується на інформаційному стенді та сайті кафедри. Консультації щодо індивідуальних науково-дослідних завдань можуть відбуватися он-лайн шляхом використання Zoom, або листування через Telegram, Viber, e-mail на вибір здобувача відповідно до його індивідуальних побажань і в час, завідомо узгоджений із здобувачем.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є система теоретичних та прикладних питань корпоративного права як цивільно-правового інституту, відображених у нормативно-правових актах та наукових джерелах, практика реалізації відповідних норм суб'єктами корпоративних відносин, тенденції розвитку корпоративного права. Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>: 1. Науково-методологічні засади корпоративного права. 2. Суб'єкти та об'єкти корпоративних відносин. 3. Виникнення, зміна та припинення корпоративних відносин. Корпоративне право в якості інституту цивільного права регулює коло суспільних відносин, які виникають, змінюються та припиняються щодо корпоративних прав. Корпоративне право є одним із тих правових інститутів, виникнення яких зумовлено становленням ринкових відносин в Україні. Необхідність вивчення даної дисципліни є наслідком виникнення значної кількості юридичних осіб, заснованих на приватному капіталі. Важливість вказаних юридичних осіб є безумовною, адже вони виступають засобом реалізації економічних та соціальних інтересів громадян та держави. Належне правове забезпечення діяльності господарських товариств, виробничих та споживчих кооперативів буде мати наслідком підвищення ефективності їх діяльності, що стане правовим інструментом подальшого розвитку ринкової економіки України. Тому вивчення цієї дисципліни має на сьогодні велике значення як для теорії так і для практики. Здобувачі освіти, виконуючи наукові дослідження, повинні бути глибинно та всебічно ознайомлені із передумовами формування інституту корпоративного права в Україні, проблемами доктринального та прикладного характеру щодо застосування норм чинного законодавства у сфері корпоративного права, знаннями концептуальних положень провідних наукових шкіл у сфері корпоративного права, актуальними тенденціями подальшого розвитку корпоративного права в Україні на основі попереднього історичного досвіду та перспектив, сформованих в межах європейського простору. <u>Основними джерелами</u> цієї галузі виступають Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, Закон України «Про господарські товариства», «Про	

акціонерні товариства», «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», «Про кооперацію», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», «Про цінні папери та фондовий ринок», банківську діяльність», «Про державну реєстрацію речових прав та їх обмежень», «Про фінансовий лізинг», «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність», «Про страхування» та інші нормативно-правові акти, постанови Пленуму Вищого господарського суду та Пленуму Верховного суду.

Застосування корпоративного законодавства в умовах кризи ринкової економіки є основою ефективного здійснення підприємницької діяльності із використанням конструкції юридичної особи. Відповідно, підготовка юристів – фахівців у сфері корпоративного права є одним із стратегічних напрямів у сфері права на сучасному етапі розвитку суспільства і відповідає його актуальним запитам та потребам.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Корпоративне право як інститут цивільного права» є формування у здобувачів освіти науково-правового розуміння доктринальних положень корпоративного права, заснованого на базі цивільно-правового мислення; закріплення відповідних юридичних знань та навиків, спрямованих на вирішення конкретних науково-організаційних, дослідницько-інноваційних та прикладних спеціальних завдань у сфері корпоративного права; формування здатності до аналізу існуючих дискусійних теоретичних та прикладних положень сучасного корпоративного права.

Основними цілями вивчення дисципліни «Корпоративне право як інститут цивільного права» є набуття здобувачами освіти загальних та фахових компетентностей у сфері наукових та прикладних проблем правового регулювання корпоративних відносин; володіння знаннями методологічних проблем корпоративного права, актуальних та перспективних тенденцій вдосконалення регулювання корпоративних відносин; набуття навиків аналізу та узагальнення існуючих наукових напрацювань у спеціальній сфері корпоративного права та формування на його основі власних аргументованих позицій, ідей та висновків.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

- здатність до розуміння предметної області корпоративних відносин та професійної діяльності за спеціальністю;
- здатність визначення нових перспективних напрямів наукових досліджень у сфері корпоративного права;
- здатність застосування методології та методики дослідницької роботи для створення нових системоутворюючих знань у спеціальній сфері корпоративного права;
- навички викладання для здобувачів першого та другого освітнього рівня вищої освіти на семінарських та практичних заняттях.

Фахові компетентності:

- здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в сфері корпоративних правовідносин, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності;
- здатність аналізувати методологічні проблеми загальної теорії корпоративного

права;

- здатність демонструвати знання базових засад, сучасного стану, тенденцій розвитку наукових досягнень у сфері корпоративного права;
- здатність визначати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері корпоративного права, досягати наукових результатів, що створюють нові знання;
- здатність застосовувати знання основ педагогічної діяльності, дидактики вищої школи, традиційні та інноваційні форми навчання і педагогічні технології у сфері професійної діяльності;
- здатність розробляти проекти нормативно-правових актів у сфері корпоративних правовідносин;
- здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися впродовж життя, оцінювати рівень власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію й професійну мобільність.

Програмні результати навчання:

- вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми правової сфери державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях з теоретичних та практичних проблем корпоративного права;
- формулювати і перевіряти гіпотези у сфері проблем корпоративного права; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень (опитувань, спостережень тощо), наявні літературні дані;
- застосовувати наукові знання термінології у сфері корпоративного права, основні закономірності юридичного мислення та пізнання, формулювати поняття і категорії, класифікувати та узагальнювати явища державно-правової дійсності;
- застосовувати сучасні методи викладання у вищій школі та впроваджувати інноваційні технології у викладацькій практиці;
- розуміти загальні принципи та методи правових наук, а також методологію наукових досліджень у сфері корпоративного права, застосовувати їх у власних наукових дослідженнях в юридичній та у викладацькій практиках;
- розробляти пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства на основі проведеного дослідження.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	081 Право	2	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Модуль I. Науково-методологічні засади корпоративного права

Тема № 1. Корпоративне право в системі права України: наукові концепції та прикладні підходи.	2	2	5
Тема № 2. Теоретико-правове обґрунтування природи корпоративних відносин.	2	-	7
Модуль II. Суб'єкти та об'єкти корпоративних відносин			
Тема № 3. Природа корпоративних прав як об'єкта корпоративних відносин: наукові концепції та судова практика	2	2	6
Тема № 4. Нормативні та наукові класифікації корпоративних прав.	2	-	6
Тема № 5. Поняття і система ознак юридичної особи корпоративного типу: доктринальні та прикладні підходи	2	2	6
Тема № 6. Особливості статусу окремих організаційно-правових форм юридичних осіб корпоративного типу			7
Модуль III. Виникнення, зміна та припинення корпоративних відносин			
Тема № 7. Підстави та порядок виникнення корпоративних відносин: науковий аналіз та судова практика	2	2	6
Тема № 8. Здійснення корпоративних прав та обов'язків	2	-	6
Тема №9. правонаступництво у корпоративних відносинах: теоретико-правові аспекти та практика застосування відповідних норм законодавства	2	2	5
Тема №10. Припинення корпоративних відносин: систематизація підстав та наукові і практичні проблеми порядку.	2	-	6
ЗАГ.: 20 10 60			
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни ґрунтується на положеннях, викладених в Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», схваленому в новій редакції Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», протокол № 1 від 28.01.2020 р. – https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/08/polozhennya2020_org_os_proc.pdf Максимальна оцінка за результатами вивчення навчальної дисципліни становить 100 балів. Система оцінювання навчальної дисципліни включає в себе кілька компонент: оцінка за виконання екзаменаційної роботи (50 балів); оцінка за семінарські заняття (25 балів); оцінка індивідуальної роботи здобувача освіти науково-дослідницького характеру, самостійної роботи (25 балів).		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає виконання здобувачами освіти індивідуальних письмових робіт науково-дослідницького характеру та самостійної роботи. Такі роботи можуть бути безпосередньо чи опосередковано пов'язані із тематикою наукового дослідження здобувачів освіти. Формами індивідуальних письмових робіт можуть бути: есе, рецензії на наукові статті, анотація монографічного		

	дослідження, аналіз чинного законодавства на предмет наукової та прикладної проблематики. Виконання письмових робіт здобувачами освіти повинні відображати їх здатність до аналізу та систематизації існуючих наукових і прикладних напрацювань у межах дисципліни та формування власних висновків дослідницького характеру. Види письмових робіт: Есе (тематика пов'язана із науковим дослідженням здобувача освіти і визначається спільно викладачем та здобувачем) – максимальна оцінка 10 балів. Рецензія на наукові статті (обсяг рецензії становить 1-2 сторінки, тема статті для рецензування визначається спільно викладачем та здобувачем) – максимальна оцінка 5 балів. Анотація монографічного дослідження (обсяг анотації становить 1-2 сторінки, обрання монографії здійснюється спільно викладачем та здобувачем) – максимальна оцінка 5 балів. Аналіз чинного законодавства на предмет наукової та прикладної проблематики (тематика визначається спільно викладачем та здобувачем) – 5 балів. Максимальний бал за письмові семестрові роботи становить 25 балів.
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять передбачає поточні оцінки успішності (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно») – виставляються під час проведення семінарських (практичних) занять. Підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття виставляється в кінці семестру за результатами роботи на семінарських (практичних) заняттях, самопідготовки і є середнім арифметичним (заокругленим до сотих) всіх отриманих оцінок за семінарські (практичні) заняття та оцінок за відпрацьовані заняття. Підсумковий бал за семінарські (практичні) заняття (максимально 25 балів) – підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття, помножена на коефіцієнт 5, заокруглена до цілого. Опитування здобувачів здійснюється у формі співбесіди, під час якої визначається розуміння здобувачем доктринальних та прикладних питань теми, уміння аналізувати їх та формувати власну аргументовану належним чином позицію.
Умови допуску до підсумкового контролю	Допуск здобувача освіти до написання екзаменаційної роботи визначається наявністю балів за результатами виконання ним двох компонент: роботи на семінарських заняттях (за умови відсутності пропусків або наявності їх відпрацювань в індивідуальному порядку) та виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи із консультативним супроводом керівника дисципліни. Кількість балів, яка є умовою допуску здобувача освіти до підсумкового контролю становить 25 балів за результатами як семінарських занять, так і індивідуальної та самостійної роботи.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль – екзамен – проводиться в письмово-усній формі шляхом з'ясування опанування здобувачем загальних та фахових компетентностей. Екзамен охоплює весь обсяг навчальної дисципліни. Екзаменаційний білет передбачає три питання теоретичного характеру та термінологічне завдання. Описові питання оцінюються у 15 балів кожне і термінологічне завдання – у 5 балів. Зміст екзаменаційного білету затверджується на засіданні кафедри цивільного права.

	Максимальний бал за екзамен – 50 балів. Отриманий в результаті здачі екзамену бал заноситься у відомість успішності, додається до балів за семінарські заняття, індивідуальну та самостійну роботу і складає підсумковий семестровий бал.
7. Політика навчальної дисципліни	
<u>Письмові роботи:</u> Планується виконання здобувачами освіти індивідуальних письмових робіт науково-дослідницького, форми яких розкриті у попередніх розділах. Усі письмові роботи виконуються у термін, визначений викладачем, але не пізніше дня проведення останнього семінарського заняття. Також планується виконання здобувачами освіти письмової екзаменаційної роботи як форми підсумкового контролю за результатами вивчення дисципліни. Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проєктами не допустимо порушення академічної доброчесності. <u>Академічна доброчесність:</u> Очікується, що здобувачі освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/. <u>Відвідування занять</u> Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку шляхом виконанням здобувачами освіти індивідуальних завдань, які у письмовій формі надсилаються на електронну пошту викладача. Більша частина навчального часу спрямована на самостійну роботу здобувача. Практичні завдання по навчальній дисципліні обговорюються з аспірантом та корегуються для кожного аспіранта окремо у відповідності до тематики його наукового дослідження.	
8. Рекомендована література	
1. Зеліско А.В. Підприємницькі юридичні особи приватного права як суб'єкти цивільних правовідносин: монографія. Івано-Франківськ, 2017. 445 с. 2. Корпоративне право України: підручник / [В.В. Луць, В.А. Васильєва, О.Р. Кібенко, І.В. Спасибо-Фатєєва]; за заг. ред. В.В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2010. 384 с. 3. Кравчук В. М. Корпоративне право. Науково-практичний коментар законодавства та судової практики. К.: Істина, 2008. 720 с. 4. Корпоративне право Польщі та України: монографія / Васильєва В.А., Гербет Анджей, Ковалишин О.Р. [та ін.]; за ред. проф. В.А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2016. 377 с. 5. Корпоративне право Австрії та України: монографія / Васильєва В.А., Ковалишин О.Р., Вікторія Робертсон [та ін.]; за ред. проф. В.А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2015. 250 с. 6. Корпоративне право України: проблеми теорії та практики : монографія; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої; Нац. акад. правових наук України, Науково-дослід. ін-т приват. права і підприємств ім. акад. Ф. Г. Бурчака, Лабораторія проблем корпорат. Права ; ДВНЗ «Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника», Навчально-наук. юрид. ін.-т. Івано-Франківськ : Супрун В. П., 2017. 612 с. 7. Кучеренко І. М. Організаційно-правові форми юридичних осіб приватного права: монографія. К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ДП «Юридичне видавництво «Аста», 2004. 328 с.	

8. Крупка Ю.М. Науково-практичний коментар Закону України «Про господарські товариства». К.: Юрінком Інтер, 2008. 272 с.
9. Махінчук В.М. Зняття корпоративної вуалі: монографія. Івано-Франківськ, 2017. 165 с.
10. Саракун І.Б. Здійснення корпоративних прав учасниками (засновниками) господарських товариств (цивільно-правовий аспект): монографія. К.: НДІ приватного права і підприємництва АПрН України, 2009. 156 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в Методичних рекомендаціях до вивчення відповідної дисципліни, які надаються аспіранту в електронній формі до початку семестру.

Викладач _____ проф. А.В. Зеліско